

endvidere blevet installeret videokonferenceudstyr i 6 politidistrikter og 4 fængsler.

3.1.2. Anvendelse af »fjernmøter« og »fjernavhør« efter forsøgsordningen

Neden for opregnes de retsmøder, som under forsøgsordningen kan afholdes som »fjernmøter«. Ved »fjernmøde« forstås et møde, hvor ikke alle deltagere er til stede, men deltager ved hjælp af »fjernmødeteknik« i form af lyd og billede eller kun lyd.

Retsmøder under sagsforberedelsen i civile sager kan afholdes som »fjernmøter«, hvis retten bestemmer det. Det er i disse tilfælde ikke et krav, at parterne samtykker. Under hovedforhandlingen i civile sager og ved indgåelse af retsforlig i forbindelse med en retsmægling kan retsmøder dog kun afholdes som »fjernmøter«, hvis parterne samtykker heri.

For så vidt angår straffesager omfatter forsøgsordningen kun retsmøder om fristforlængelse af varetagtsarrestanter efter straffeprocessloven § 185, 3. led, og retsmøder ved behandlingen af tilståelsessager efter straffeprocessloven § 248. I disse tilfælde kan et retsmøde afholdes som et »fjernmøde«, hvis sigtede samtykker, retten finder det ubetænkeligt henset til formålet med retsmødet og de øvrige omstændigheder, og retsmødet ellers ville medføre omkostninger eller vanskeligheder, som ikke står i rimeligt forhold til betydningen af, at sigtede møder.

I både civile sager og straffesager kan der under forsøgsordningen foretages »fjernavhør« af vidner eller sagkyndige. Ved »fjernavhør« forstås afhøring af vidner og sagkyndige ved hjælp af »fjernmødeteknik« i form af lyd og billede eller kun lyd. Retten kan bestemme, at et vidne eller en sagkyndig skal afhøres ved »fjernavhør«, hvis retten finder det ubetænkeligt henset til formålet med afhøringen og de øvrige omstændigheder. Under tilsvarende betingelser kan retten bestemme, at anvendelse af tolk skal ske ved hjælp af »fjernavhør«. Der er ved »fjernavhør« således ikke noget krav om, at den pågældende skal samtykke.

3.1.3. Evaluering af forsøgsordningen

Domstoladministrasjonen har foretaget en evaluering af forsøgsordningen og har i den forbindelse afgivet en evalueringsrapport i november 2007. Evalueringen viser bl.a., at der er delte meninger om, hvorvidt kravet om, at der kun kan

afholdes »fjernmøde« i fristforlængelser, hvis sigtede samtykker, bør opretholdes. Tre af de deltagende domstole anbefaler, at samtykkekravet ophæves. To af politidistrikterne og et af fængslerne er af samme opfattelse. De resterende »forsøgsemler« anfører enten, at de finder den gældende samtykkeordning tilfredsstillende, eller at de ikke har tilstrækkeligt erfaringsgrundlag til at udtale sig om spørgsmålet. En sammenslutning af forsvarsadvokater har anført, at samtykkekravet klart bør opretholdes. Kriminalforsorgen har peget på, at der er en sikkerhedsgevinst ved anvendelse af videokonference ved fristforlængelser, idet den luftfare, der kan være ved at fremstille en fængslet person i retten, elimineres ved anvendelse af videokonference. Denne sikkerhedsgevinst kan imidlertid ikke opnås, hvis ordningen er afhængig af den pågældendes samtykke.

3.1.4. Tvistelovens bestemmelser om »fjernmøder« og »fjernavhør«

For så vidt angår civile sager har disse reelt ikke været omfattet af forsøgsordningen siden den 1. januar 2008, hvor den nye tvistelov trådte i kraft. Tvisteloven (lov nr. 90 af 17. juni 2005) indeholder nemlig - i overensstemmelse med Tvistemålsudvalgets anbefalinger, jf. pkt. 2.1.1 ovenfor - regler om »fjernmøder« og »fjernavhør« i civile sager. Reglerne er i vidt omfang udtryk for en videreførelse af, hvad der under forsøgsordningen har været gældende med hensyn til »fjernmøder« og »fjernavhør« i civile sager.

Det fremgår af tvistelovens § 13-1, at retsmøder helt eller delvist kan afholdes som »fjernmøter«, når a) det særskilt er bestemt, eller b) parterne samtykker i, at retsmødet holdes som »fjernmøde«.

Som eksempler på tilfælde, hvor det er særskilt bestemt, at et retsmøde kan holdes som »fjernmøde« - og hvor parternes samtykke altså ikke er nødvendigt - kan nævnes tvistelovens § 9-4 (3), hvorefter et indledende retsmøde, hvor det nærmere forløb af sagsforberedelsen skal drøftes, kan holdes som »fjernmøde«. Efter § 9-5 (3) kan også andre retsmøder under sagsforberedelsen holdes som »fjernmøder«.

Med hensyn til hovedforhandlingen i civile sager kan denne som hovedregel kun afholdes som »fjernmøde«, hvis parterne samtykker, jf. § 13-1 (3), litra b. For så vidt angår hovedforhandlingen i sager, der behandles efter småsagsprocessen, er